

СТ А Н О В И Щ Е

по дисертационен труд на тема „Усъвършенстване процеса на обучение
на персонала в мебелното производство“
с автор Силвия Александрова Христова
за присъждане на образователна и научна степен „доктор“
по научната специалност „Икономика“ (Икономика и управление)

от доц. д-р Даниела Николова Иванова
УНСС – София

Основание за представяне на становището: Решение на Научното жури (Протокол № 1/28.03.2017 г.), назначено със Заповед № Р-ОХ-77/02.03.2017 г. на Ректора на Химикотехнологичен и металургичен университет (ХТМУ).

Становището е изготвено в съответствие с изискванията на Закона за развитието на академичния състав в Република България, Правилника за прилагане на Закона за развитие на академичния състав в Република България и Правилника за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в ХТМУ.

1. Информация за докторанта

Съгласно Заповед на Ректора на ХТМУ № 615/17.03.2014 г. Силвия Александрова Христова е зачислена за докторант на самостоятелна подготовка към катедра „Икономика и стопанско управление“ на ХТМУ по научна специалност 3.8. Икономика (Икономика и управление), със срок на обучение 3 (три) години, считано от 23.07.2014 г. до 23.07.2017 г.

Дисертационният труд е обсъден и насочен за защита пред научно жури от първичното научно звено – катедра „Икономика и стопанско управление“, на заседание на 17.02.2017 г.

2. Преглед на дисертационния труд и анализ на резултатите

Представеният дисертационният труд е в обем от 131 страници, съдържа 63 фигури и 9 таблици. При разработването на дисертацията са използвани и цитирани 121 литературни източника от тях 30 са на български, а 91 - от чужди автори. Около една четвърт от източниците са Интернет базирани.

Обект на научното изследване в дисертационния труд са предприятията от сектор „Преработваща промишленост“, с раздел „Производство на мебели“.

Основната цел на дисертационния труд е да се проучи, анализира и оцени необходимостта от обучение на персонала в предприятие от раздел „Производство на мебели“ (сектор „Преработваща промишленост“), като за изпълнението на поставената цел са формулирани допълнително пет изследователски задачи.

В структурно отношение дисертационният труд е съставен от увод, четири глави и заключение. В увода акцентът е поставен върху необходимостта от непрекъснато и адекватно обучение на персонала в предприятието. Дейност от съществено значение при формиране на конкурентни предимства и постигане на висока конкурентоспособност на бизнеса.

В първа глава е направен преглед на теоретичните аспекти на обучението на персонала, като е аргументирано разграничаване на понятията „обучение“ и „развитие“ на човешките ресурси. Проучени и описани са причините, целите и етапите на обучението. Разгледани са принципите за осигуряване на висока ефективност на учебния процес. Специално внимание е отделено на особеностите на обучението на управленския персонал в организацията. Представена е връзката между фирменото обучение и управлението на знанията. Разгледани са съвременните аспекти и проблеми при оценяване на ефективността на обучението.

Във втора глава са представени различните форми на обучението. Класифицирани са методите като са систематизирани предимствата и недостатъците им. Описана е връзката на методите на обучение на персонала със специфичните качества на човешките ресурси. Изяснено е кои методи са подходящи за развитие на техническите, хуманитарните, концептуалните и диагностичните качества в персонала.

В трета глава са изследвани специфичните особености на мебелното производство и състоянието на предприятията от бранша в страната. Описани са категориите персонал със специфичните им характеристики в мебелното предприятие. Представен е нагледно процеса на производство на корпусни мебели.

В тази част са идентифицирани нуждите от обучение на ръководния състав в производството на мебели чрез анкета, с управителите на 75 мебелни предприятия в страната.

В четвъртата глава е представена разработената методика за обучение на персонала в 24 стъпки. Методиката е предназначена за проучване, прогнозиране, планиране, организиране и провеждане на обучението на човешките ресурси в организацията. Тя предоставя и възможност за обобщаване на ползите от проведеното обучение.

Във втория параграф на главата са описани резултатите от приложението на методиката в мебелно предприятие. Използвана е система от 5 анкети (анкета към ръководството на предприятието, анкета за идентифициране на нуждите от обучение в персонала, анкета към персонала за обратна връзка от обучението, анкета към

мениджмънта на организацията за резултатите от проведеното обучение и анкета към клиентите за оценяване на изпълнението след провеждане на обучение на персонала).

В *заключението* е обобщено, че проведеното обучение е било полезно, както за работниците, така и за работодателя, тъй като е повишило производителността и е оказало благоприятно влияние в работната среда като е намалило конфликтите в предприятието.

Структурата на дисертационния труд отговаря на изискванията за композиционна съразмерност на отделните компоненти и тяхната логическа връзка. Дисертацията е завършено изследване и доказателство за възможностите на автора в изследователската област. Докторантката сполучливо прави различни теоретични обобщения и обосновава практически предложения на разработената методика за обучение.

3. Оценка на съответствието между автореферата и дисертационния труд

Авторефератът е в обем от 29 страници, като в края са посочени основните приноси в дисертационния труд и списък на публикациите по темата на дисертационния труд. Той *кореспондира с дисертационния труд и достоверно представя в синтезиран вид обхвата, съдържанието и резултатите от научното изследване.*

4. Характеристика и оценка на приносите в дисертационния труд

Посочените *четири приноса на изследването отразяват обективно постигнатите научни резултати в дисертационния труд и са достоверно представени.* Налице са приноси с научно-приложен характер и приложен характер, което безспорно се обуславя от целта и задачите поставени в дисертацията.

5. Публикации и участие в научни форуми

Публикациите на докторантката по темата на дисертационния труд са 6 - една статия, четири доклада от участия в национални и международни научни конференции и едно участие в XII Научна постерна сесия за млади учени, докторанти и студенти ХТМУ-София. Три от работите са самостоятелни и три - в съавторство. Публикациите надхвърлят изискванията за присъждане на образователната и научна степен "доктор" и потвърждават извода за добра информираност и подготовка на докторантката по различни аспекти на темата на дисертационния труд.

6. Критични бележки и коментари

В дисертационния труд се открояват някои слабости и си позволявам да направя следните забележки и препоръки към докторанта:

1. Според мен предметът на работата се нуждае от прецизиране за да се разграничи по-добре. Втората част от описанието може успешно да бъде определено като задача за изпълнение.
2. Цитираната литературата не е описана коректно, особено Интернет базираните източници.

3. Във фиг. 4-37 Блок-схема на методиката за обучение не са спазени правилата за изготвяне на блок схема. Липсва условност при вземането на решения.

Посочените слабости в никакъв случай не омаловажават стойността на извършената работата.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Разработената дисертация е комплексно и задълбочено изследване на актуални практически проблеми. Тя показва, че докторантката притежава теоретични знания в изследваната област и способност за провеждане на самостоятелни изследвания. Постигнатите приноси с научно-приложен характер категорично се доказват и от приложената методика за обучение.

Дисертационният труд отговаря на възприетите от академичната общност наукометрични критерии и на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Р. България, на Правилника за неговото приложение и на Правилника за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в ХТМУ. **Това ми дава основание да предложа на уважаемите членове на научното жури да вземат решение за присъждане на образователната и научна степен „доктор” по научната специалност „Икономика“ (Икономика и управление) на Силвия Александрова Христова.**

Изготвил становището:

доц. д-р Даниела Иванова

25.04.2017 г.

София